

Γεννήθηκε το 1863 και πέθανε το 1933, την ημέρα των γενεθλίων του (29 Απριλίου), στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Στην ίδια αυτή πόλη έζησε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του -εκτός από μια παιδική εξαετία στην Αγγλία, μίαν εφηβική υπερδιετία στην Κωνσταντινούπολη, και λιγοστά ταξίδια μεταγενέστερα, από τα οποία τα σπουδαιότερα, αλλά ολιγοήμερα, έγιναν με προορισμό την Αθήνα: το τελευταίο τους σχετίζεται με την περιπέτεια της υγείας, που τελικά οδήγησε τον Καβάφη στον τάφο. Γόνος οικογένειας μεγαλεμπόρων που ξέπεσε, ο Καβάφης ζήτησε στα νιάτα του να ασχοληθεί με τη δημοσιογραφία και "να μπει στα πολιτικά", "μα τα παραίτησεν" για να προσληφθεί τελικά, στα 29 του χρόνια, και να υπηρετήσει επί μια 30ετία (μέχρι το 1922) ως έμμισθος υπάλληλος "εις ένα κυβερνητικόν γραφείον εξαρτώμενον από το Υπουργείον των Δημοσίων Έργων της Αιγύπτου", όπως ο ίδιος προσδιόρισε τη βιοποριστική του εργασία σ' ένα σύντομο αυτοβιογραφικό σημείωμά του. Εξωτερικά τουλάχιστον, η ζωή του Καβάφη κύλησε μοναχική, "τακτοποιημένη και πεζή", και "θεαματικά και φοβερά" δεν είχε. Αξιομνημόνευτες ίσως είναι μερικές ιδιορρυθμίες της ζωής του, όπως ότι ποτέ δεν έβαλε το ηλεκτρικό ρεύμα στο σπίτι του, και φώτιζε με τα θρυλικά κεριά· ή ότι άφησε πεθαίνοντας μικρή αλλά όχι ασήμαντη περιουσία, καθώς και ένα συναφές μνημόνιο για τις χρηματιστηριακές δραστηριότητες -κυρίως όμως ένα ποιητικό Αρχείο τακτοποιημένο με τη φροντίδα άριστου υπαλλήλου, έτοιμο να δεχθεί τους μελετητές του έργου του. Τέλος είναι πασίγνωστη η ερωτική του ιδιαιτερότητα: τον υποπτεύονταν (κι άλλοι πάλι είσαν ή είναι βέβαιοι) για την ομοφυλοφιλία του, ενώ ο Κ.Θ. Δημαράς έγραψε για την "μονήρη ικανοποίηση". Δεν πρέπει ωστόσο να παραλειφθεί και μια άλλη φημολογία, κατά την οποία ο Αλέκος Σεγκόπουλος, θαυμαστής της ποίησης και βασικός κληρονόμος της διαθήκης, υπήρξε γιος του Καβάφη

Αν κάτι εντυπωσιάζει στη ζωή του, είναι ότι αφοσιώθηκε απόλυτα στο έργο του. Την ίδια εκείνην αφοσίωση υποδηλώνει και η εκδοτική ιδιοτυπία του: μολονότι δημοσίευε τακτικά, ποτέ ο Καβάφης δεν εξέδωσε δικό του βιβλίο, παρά τύπωνε τα ποιήματά του σε μονόφυλλα που τα συνένωνε, και στη συνέχεια εκείνες τις αυτοσχέδιες "συλλογές" (άλλες χρονολογικές, άλλες με θεματική σειρά των ποιημάτων) τις ενεχείριζε στους γνωστούς και φίλους ή τις έστελνε στους ενδιαφερόμενους που ζητούσαν να γνωρίσουν το έργο του. Τα 154 ποιήματα, το επίσημο ποιητικό σώμα, τυπώθηκε πρώτη φορά το 1935 στην Αλεξάνδρεια, σε πολυτελή έκδοση που την φρόντισαν οι κληρονόμοι του Καβάφη. Το έργο αποκαταστάθηκε φιλολογικά με τη γνωστή δίτομη έκδοση του "Ίκαρου" που επιμελήθηκε ο Γ.Π. Σαββίδης το 1963.

Στο ελλαδικό αναγνωστικό κοινό ο Καβάφης έγινε γνωστός με το ιστορικό άρθρο του Γρ. Ξενόπουλου στα Παναθήναια (1903), ενώ στο αγγλόφωνο κοινό τον πρωτοσύστησε (1919) ο Άγγλος μυθιστοριογράφος και φίλος του, Ε. Μ. Φόρστερ. Από τότε μέχρι σήμερα συντελέσθηκε η πανελλήνια και παγκόσμια, πλέον, αναγνώριση του έργου του, που έχει μεταφραστεί σε πολλές σύγχρονες φιλολογίες. Έμπρακτη εξάλλου αναγνώριση αποτελεί και το ότι ο μεγάλος ομότεχνός του, ο Μπέρτολντ Μπρεχτ, έγραψε και δημοσίευσε στα 1953 ένα ποίημα που ολοφάνερη πηγή του έχει τους καθαφικούς "Τρώες".

(Κ.Π. Καβάφης: Επίσημος, Κρυμμένος και Ατελής, "Ερμής",1995)